

עיקרי יום עיון רכוש – אוקטובר 2015

לאחר 3 שנות הפסקה חידשנו השנה את מסורת ימי העיון ושמחנו לארח אתכם בכנס שנערך בחודש אוקטובר האחרון באולם ה"אוניו" המרשים. לנוחיותכם, להלן הנקודות העיקריות בכל הרצאה ומבחר מהתגובות שהתקבלו.

ביטוחי משנה

הרצאתה של שירי מרזל סמנכ"ל ביטוח בחברת ענבל

ההרצאה נפתחה בהצגת הנזק הכבד שנגרם בשריפה במתחם האוטובוסים של חברת "דן" כדוגמא לאפשרות של נזק שיגרור אובדן כספי חריג, ולחשיבות של הגנה פיננסית מפני אירועי נזק קטסטרופליים. גם הקרן הפנימית מגנה על עצמה מפני אירועים חריגים, בשורה של כלים. ענבל רוכשת עבורה ביטוחי משנה לרכוש המדינה ולחבויות שלה.

ישנם גורמים שונים המשפיעים על תמחור ביטוחי המשנה. המרכזיים הם מצב שוקי ההון הבינלאומיים ואירועי נזק קטסטרופליים בארצות בהן יש ביטוחים בהיקף רחב. גורם נוסף הוא פרופיל הסיכון של המבוטח. ענבל פועלת יחד עם משרדי הממשלה על מנת לשפר את פרופיל הסיכון של המדינה, כמבוטחת.

נכסי המדינה נבחנים על ידי מבטחי המשנה על פי מספר פרמטרים המסייעים לקבוע את רמת הסיכון בהם. במסגרת המבחנים הללו אף נשלחים זו השנה השלישית מהנדסים מחברות סיקור בינלאומיות לבדיקת מצב הבטיחות במבני המדינה.

המסר המרכזי של הרצאה: ישנה חשיבות רבה להקפדה על ביצוע המלצות הביקורות השנתיות של שירותי הכבאות וההצלה, מה שיוביל הן להקטנת הסיכון לשריפות, והן לשיפור הפרופיל של המדינה שמוצג למבטחי המשנה.

ביטוחי חבויות

הרצאתה של ליאת כהן, חתמת הקרן הפנימית

ההרצאה נפתחה בהצגת תכני פוליסות החבויות השונות הנדרשות בעת התקשרות עם ספקים ובעמידה על ההבדלים ביניהן. כאשר אדם מקיים קשרים עסקיים עם לקוחותיו, מייצר מוצרים ומשווקם, הוא חב בחובת זהירות על פי מספר חוקים בארבעה תחומים עיקריים: **פוליסת אחריות כלפי צד שלישי** – לפי פקודת הנזיקין- מעניקה הגנה מפני התרשלות כללית כלפי צד שלישי. אולם, פוליסה זו מחריגה את אחריותו המקצועית של אדם ואת אחריותו כלפי מוצרים שייצר וכלפי עובדיו.

חברות הביטוח מוכרות פוליסות משלימות לחריגים הללו והן:

- **פוליסת אחריות מקצועית**- לפי פק' הנזיקין- מכסה את ההתרשלות הנובעת מטעות מקצועית שמקורה בתום לב, בטעות או בהשמטה.
- **פוליסת חבות המוצר**- לפי פק' הנזיקין וחוק אחריות מוצרים פגומים (גוף). מרחיבה גם נזקים לרכוש צד שלישי. נמכרת למי שמייצר או מספק או מתקין מוצרים.

- **פוליסת חבות המעביד** - פקי' הנזיקין ודיני עבודה שונים. נמכרת למי שמעסיק עובדים בבית העסק ומספקת לו הגנה מפני תביעות עובדים בגין תאונה שאירעה בעבודה ומעל הסכומים שהביטוח הלאומי משלם.
- לכולן גבולות אחריות מוגדרים מראש לאירוע ולתקופה ובנוסף עליהם, מכוסות גם הוצאות סבירות להגנה משפטית.
- לכולן חריגים שלא ניתן לרכוש בגינם הרחבות והעיקריות שבהן: נזקי מלחמה, מעשה זדון של המבוטח, אחריות לפי הסכם ונזקים כתוצאה ממלחה או טרור.
- **המסר המרכזי של ההרצאה**: הבנה מעמיקה יותר בתכני הפוליסות תחדד את ההכרח בהקפדה על דרישת המצאת אישורים ביטוחיים לקיום הפוליסות הללו מאת כל מי שבא עם המדינה בהתקשרות לצורך אספקת מוצרים או שירותים. ויתור על אחת מהפוליסות הנדרשות חושפת מידידת את המדינה לסיכון כלכלי.

היבטים פלייליים בבטיחות

הרצאתה של עוה"ד רות עשהאל לשעבר מנהלת מחלקת פרקליטות מחוז דרום ומרצה במכללת ספיר.

- ההרצאה נפתחה בהצגת נושא הרשלנות בדין הפלילי, ובחינתה נוכח שני מרכיבים:
 - חובת הזהירות המושגית והקונקרטית - מהי הזהירות המצופה מ"אדם מן היישוב" בכל מקרה ומקרה.
 - שאלת הקשר הסיבתי האם מתקיים קשר סיבתי עובדתי (פיסי) וקשר סיבתי משפטי בין האירוע והתוצאה. אדם רשן אינו משתחרר מאחריותו עקב אישור של גורם אחר (גם רשלני) וכן, הסתמכות על נוהג אינה משחררת מאחריות - נקודות זו הודגשו בהקשר של הנטייה שלנו לעיתים לא לחקור לעומק נושא בו אנו נדרשים לתת אישור ברגע שזיהינו שקודם לנו אושר העניין ע"י מישהו שאנו מעריכים כבעל מקצוע מקצועי בארגון, או כאשר התנהלנו לפי נוהג. ההדגש הינו שלא תהיה לנו טענת הגנה בשל העובדה שסמכנו על מישהו אחר או בשל העובדה ש"כך תמיד עושים כולם".
 - לאחר סקירת מספר דוגמאות לאירועי אסון כדוגמת אסון ערד ואסון גשר המכביה, ערכה רות רשימת כללים שאם ננהג לפיהם נגביר את סיכויינו שלא להיות מעורבים באחריות פלילית:
 - הכנת הסכם בכתב מול הקבלן הזוכה.
 - הוצאת הזמנת עבודה מדויקת וברורה שהוכנה ע"י בעל מקצוע והכוללת דרישות הנדסיות חד-משמעיות, עמידה בתקנים ותיאום בין יועצים.
 - הוצאת צו התחלת עבודה - ע"י מי שהוסמך לכך בלבד.
 - מינוי של כל בעלי המקצוע שהחוק מחייב (מתכנן, מפקח, יועץ בטיחות וכו') לא לחסוך !!!!! המזמין נחשב "מבצע בנייה" ועליו חלות כל החובות על פי חוק. אם אותו אדם מעסיק קבלן ראשי, החובות החלות על פי חוק על "מבצע הבנייה" יעברו לקבלן הראשי. היה והועסקו מספר קבלנים ולא מונה קבלן אחד ראשי, יישארו החובות החוקיות מוטלות על "מבצע הבניה".
 - הקפדה על קיום כל הביטוחים הנדרשים.

המסר המרכזי של ההרצאה – לא ניתן להפריז בחשיבותם של כל הכללים שנרשמו לעיל. הם נועדו להגן על מזמין העבודה מפני עירובו בתביעות בגין התרשלות הגובלת בפלילים במקרים בהם תוצאת אירוע כזה עלולה אף לגבות חו"ח חיי אדם.

התנהלות מושכלת ומפוקחת ככלי לחסכון כספי היחידה **הרצאתה של מירב בר-יעקב, סגנית מנהלת אגף תביעות רכב ורכוש**

- ההרצאה נפתחה בהצגת אירוע סערה שפקד גדר המקיפה את מתחם אחד היחידות הממשלתיות. חלק מהגדר קרס ומהנדס שנשלח לבצע חקר הכשל קבע ש"ביצוע שלא בהתאם לתוכניות ועשיית שימוש בדיבלים שיוצרו מחומר מחליד-גרמו להיחלשות החיבורים, לאי עמידת הגדר בלחץ הרוח ולקריסת מקטע ממנה". כמו כן קבע כי יש לבצע חיזוק של המקטע שטרם קרס. היחידה התקשתה לאתר את ההסכס עם הקבלן המבצע ותחת לחץ זמנים הנובע ממגבלות של היחידה עצמה, הזמינה התיקון הכולל באמצעות קבלן שאיננו הקבלן המקורי. לאחר מספר חודשים נמצא ההסכס והתברר כי עובר לאירוע הגדר הייתה תחת אחריות וכי הוקדשו סעיפים ברורים בהסכם המגדירים אופן התנהלות מול הקבלן בעת קרות כשל בגדר והכוללות מתן הודעה מוקדמת לקבלן, איפשור ביצוע העבודה באמצעות קבלן אחר בתוספת של 12% על מחיר הבסיס של הפרויקט, במידה ולא ניתן להגיע להסכמות עם הקבלן הכושל וכן תרופות בצורת קיזוז עצמי או חילוט ערביות. הואיל ולא התבצעה פניה מסודרת לקבלן הכושל יהיה בלתי אפשרי בנקודת זמן זו לאפשר לו לחקור בעצמו את סיבת התמוטטות הגדר (כשל ראייתי) ולתקן את הטעון תיקון במחירי עלות. היקף ההוצאה הכספית של היחידה עומד על כשני מיליון ₪.
- לאחר מכן נסקרו כל תחומי השירות של תחום הרכוש בקרן הפנימית מול היחידה והתהליכים בהם אי הקפדה על מעקב נכון גורמת להפסדים כספיים ליחידה והעיקריים בהם:

 - הודעה על גריעת מבנים- מניעת תשלום דמי כיסוי בגין מבנה שלא מוחזק יותר ע"י היחידה. אין החזרי דמי כיסוי רטרואקטיבית
 - תחזוקת הסכמים מול קבלנים- ערביות בתוקף וקבלת אישור ביטוחי מידי שנה.
 - 18% מכלל תיקי התביעה נסגרים ללא תשלום לאחר שהיחידה קיבלה אישור עקרוני לנוק אולם לא הגישה את חשבונית התיקון/הרכש. בנוסף- 8% מכלל התיקים נסגר לאחר תשלום מקדמה בלבד, מה שאומר שהיחידה הסתפקה בפיצוי חלקי וויתרה על פיצוי מלא מחמת אי הגשת חשבונית התיקון.
 - כאשר היחידה מבצעת כינון נזק ע"י משיכה ממלאי קיים – קיימת פרוצדורה מול הקרן לפי ניתן לקבל פיצוי מלא גם במקרה של משיכה ממלאי קיים.
 - שריון תקציבי בטיחות במהלך שנת תקציב- את החשבוניות ניתן להגיש שלא באותה שנת תקציב ולבלד ששורייך תקציב מראש.

המסר המרכזי של ההרצאה – חשוב שכל מנהל בתחומו ימפה את כלל התהליכים הקשורים בממשקי העבודה מול ענבל, ימנה גורם אחד שירכז את הפעילות מול ענבל ואשר תפקידו יהיה לתאם העברת מידע ומסמכים מענבל ואליה וכן, בכל נקודה בה עולה סוגיה המחייבת קבלת מידע רב-תחומי, לשתף

את כל מי שנוגע בתחום אצל היחידה, החל מיועמ"ש, דרך אנשי בינוי ורכש וכלה בקב"ט. המלצה: קבעו כללים פנימיים בתוך היחידה להתנהלות נכונה מול ענבל ופקחו על יישומם - זה ישתלם לכם.

"ווינרים, לוזרים ומה שביניהם"

הרצאה חוויתית של ניב פראן

מדוע יש אנשים שיוצאים ממעגלי עוני ואחרים הנותרים בהם? איך קורה שאנשים בעלי כישורים בינוניים מצליחים ומתפתחים יותר מאשר אנשים מלאי כשרון הנותרים מאחור? מהם הגורמים המנבאים הצלחה? כיצד לשכלל את היכולות שלנו כך שנצליח בכל תחומי החיים שלנו? אלו הן השאלות בהן עסקה הרצאתו המהנה של ניב פראן שנתנה כלים כיצד לגלות את ה"ווינר שבתוכנו" בהרצאתו פירט ניב ארבעה מפתחות הצלחה הנמצאים בבסיס היכולת של כל אחד מאתנו שאותם עלינו לשכלל בתוך עצמנו:

- **היכולת לתכנן לטווח ארוך ולשלם מחיר של ויתור על הנוחות של ה"כאן ועכשיו" למען רווח גדול יותר הטמון בהצלחה עתידית** - האם אנו מוכנים לשלם מחיר עכשיו למען רווחה עתידית- תפקיד שלא אוהבים כמקפצה לתפקיד עתידי, ילד שמוכן בצורה עקבית לוותר על החברים לפני מבחן על מנת להצליח בלימודים.
 - **היכולת לייצר קשרים חברתיים ולהשתמש בהם.**
 - **דחיית סיפוקים** - מול פיתוי רגעי למטרות לטווח יחסית קצר. מתאפיין בחוסר עקביות..... "אני רוצה לאכול בריא אבל עכשיו חילקו במשרד סופגניות". או "אני רוצה עכשיו לרוץ אבל קר בחוץ- מחר אני ארוץ". בהחלט ייתכן שארוץ מחר או שאוכל בריא מחר- אבל לא בטוח.
 - **פרואקטיביות** - חשיבה מוכוונת פתרון. תמיד דברים משתבשים. אז או שאתה עסוק בלפתור את הבעיות שצצות בדרך להגשמת המטרה כדי להתקדם הלאה או שאתה עסוק בלשמר את הבעיות "אין לי מזל בחיים", "למה זה קורה דווקא לי". אנשים פרואקטיביים הם אלו שיש להם "מיקוד שליטה פנימי" והם רואים עצמם אחראיים לפתור את הבעיות שלהם בניגוד למי שתמיד מאשים את הגורל או גורם חיצוני ואז חש קורבן חסר שליטה ולא יכול להתגבר על הבעיות שלו.
- המסר המרכזי של ההרצאה** - הכל בידיים שלנו ועם גישה חיובית, מעשית ואופטימית נוכל להגיע לאן שאנחנו רוצים. בהקשר זה ציטט ניב את עמי איילון שאמר בעת שפיקד על חיל הים "קברניט שלא יודע לאן הוא רוצה להפליג שום רוח שבעולם לא תיקח אותו לשם".

שמחנו מאוד לארח אתכם בכנס רכוש 2015! נתראה בכנסים הבאים!